

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania J. W.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Rzeszowie
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 października 2025 r.,
zażalenia organu rentowego na wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy
z dnia 27 marca 2025 r., sygn. akt V Ua 36/24,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 27 marca 2025 r. (sygn. akt V Ua 36/24) Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy – w sprawie z odwołania J. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Rzeszowie – w punkcie pierwszym odrzucił apelację odwołującą się od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 29 października 2024 r., sygn. akt IV U 189/24, w części dotyczącej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 11 grudnia 2023 r. do 25 stycznia 2024 r.; w punkcie drugim uchylił zaskarżony wyrok w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Legnicy, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za pierwszą i drugą instancję.

Sąd Okręgowy – w podstawie faktycznej swojego wyroku – przedstawił, że wyrokiem z dnia 29 października 2024 r. Sąd Rejonowy w Legnicy w sprawie o

zasiłek chorobowy oddalił odwołanie J. W. (poprzednio C.) od decyzji organu rentowego z dnia 28 lutego 2024 r., w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rzeszowie odmówił odwołującej się prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w P. Spółce z o.o. za okres od 26 stycznia 2024 r. do 16 lutego 2024 r. Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku wskazał, że jest związany prawomocnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego w Legnicy w sprawie IV U 88/24, w którym zmieniono decyzję organu rentowego z dnia 27 grudnia 2023 r. w części, w ten sposób, że przyznano wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w P. Sp. z o.o. za okres od 1 grudnia 2023 r. do 8 grudnia 2023 r., a dalej idące odwołanie oddalono. Przedmiotem zmienionej tym wyrokiem decyzji była odmowa przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2023 r. do 8 grudnia 2023 r. i od 11 grudnia 2023 r. do 4 stycznia 2024 r. Podstawa wyroku opierała się na ustaleniu, że pomiędzy wyżej wymienionymi okresami istniała 2-dniowa przerwa, w której wnioskodawczyni nie była niezdolna do pracy. Na tej podstawie Sąd Rejonowy uznał, że skoro wnioskodawczyni nie miała prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia od 11 grudnia 2023 r. do 4 stycznia 2024 r., to tym bardziej nie można jej przyznać prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia za okres od 26 stycznia 2024 r. do 16 lutego 2024 r.

Sąd drugiej instancji – rozpoznając apelację odwołującą się od wyroku Sądu Rejonowego w sprawie sygn. akt IV U 189/24 – stwierdził, że ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa konsekwentnie odróżnia stan niezdolności do pracy od zaświadczenia lekarskiego, które ma ten stan dowodzić. Świadczy o tym nie tylko treść art. 53 ust. 1 ww. ustawy, ale także konstrukcja przepisów art. 6-9 tej ustawy, w których ustawodawca posługuje się pojęciem „niezdolności do pracy”, a nie używa sformułowania „orzeczona niezdolność do pracy” czy też „niezdolność do pracy stwierdzona zaświadczeniem lekarskim”. Sąd może na podstawie opinii biegłych dokonywać ustaleń co do okoliczności, od których zależy prawo do zasiłku chorobowego, a taką okolicznością bez wątplenia jest „nieprzerwana niezdolność do pracy”, o której mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2021 r., II USK 250/21).

Organ rentowy w zaskarżonej decyzji wskazał, że przyczyną odmowy prawa do zasiłku chorobowego za okresy od 1 grudnia 2023 r. do 8 grudnia 2023 r. oraz 11 grudnia 2023 r. do 25 stycznia 2024 r. był fakt, że od 1 grudnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wnioskodawczyni miała zawartą umowę zlecenia w Spółce z o.o. J., stanowiącą tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym. Na tej podstawie Zakład stwierdził, że wnioskodawczyni nie ma prawa do zasiłku chorobowego od 26 stycznia 2024 r. do 16 lutego 2024 r. Wnioskodawczyni nie zgodziła się z takimi ustaleniami, wskazując, że w wyżej wymienionym okresie nie wykonywała zawartej umowy zlecenia i w związku z tym nie było podstaw do odmowy przyznania prawa do zasiłku chorobowego. Sąd pierwszej instancji ustalił, że wnioskodawczyni ma rację i rzeczywiście nie wykonywała w tym czasie umowy zlecenia w Spółce z o.o. J.

Sąd pierwszej instancji – rozstrzygając o prawie wnioskodawczyni do zasiłku chorobowego – uznał jednak, że jest związany prawomocnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego w Legnicy w sprawie IV U 88/24. W tym wyroku zmieniono decyzję organu rentowego z dnia 27 grudnia 2023 r. w części, w ten sposób, że przyznano wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w P. Sp. z o.o. za okres od 1 grudnia 2023 r. do 8 grudnia 2023 r., a dalej idące odwołanie oddalono. Sąd Rejonowy w Legnicy odmówił prawa do zasiłku chorobowego za okres od 11 grudnia 2023 r. do 4 stycznia 2024 r., przyjmując za podstawę swojego rozstrzygnięcia ustalenie, że pomiędzy wyżej wymienionymi okresami istniała 2-dniowa przerwa, w której wnioskodawczyni nie była niezdolna do pracy. Sąd Rejonowy w Legnicy wywiódł taki wniosek, nie badając, czy wnioskodawczyni rzeczywiście była niezdolna do pracy w dniach 9-10 grudnia 2023 r. Dla Sądu istotne było, że między kolejnymi zwolnieniami lekarskimi istniała 2-dniowa przerwa. Sąd pierwszej instancji nie badał kwestii rzeczywistej niezdolności wnioskodawczyni do pracy w okresie 9-10 grudnia 2023 r., czyniąc swoje ustalenia w następstwie ustaleń Sądu Rejonowego w Legnicy w sprawie IV U 88/24. Pominął przy tym to, że okres ten przypada na weekend uznając, że skoro wnioskodawczyni nie miała prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia od 11 grudnia 2023 r. do 4 stycznia 2024 r., to tym bardziej nie można jej przyznać prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w P. Sp. z o.o. za okres od 26 stycznia 2024 r. do 16 lutego 2024 r. Sąd pierwszej instancji uznał sprawę za

dostatecznie wyjaśnioną, pominął dowód z przesłuchania stron jako nieistotny dla rozstrzygnięcia i wydał wyrok w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.

Sąd drugiej instancji nie podzielił takiej oceny Sądu pierwszej instancji. Wskazał przy tym, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko przyjmujące ścisłą wykładnię art. 365 § 1 k.p.c. Granice mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia należy oceniać według reguł przyjętych w art. 366 k.p.c. tj. w odniesieniu do granic powagi rzeczy osądzonej. Objęte jest nią tylko to, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, przy czym przedmiot ten należy postrzegać przez pryzmat żądania pozwu i faktów przytoczonych w celu jego uzasadnienia (art. 187 § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 321 § 1 k.p.c.). W tym ujęciu moc wiążąca dotyczy rozstrzygnięcia o żądaniu w połączeniu z jego podstawą faktyczną, nie rozciąga się natomiast ani na kwestie prejudycjalne, które sąd przesądził, dążąc do rozstrzygnięcia o żądaniu, i których rozstrzygnięcie znajduje się poza sentencją jako element jej motywów, ani na ustalenia faktyczne i poglądy interpretacyjne stojące u podstaw prawomocnego orzeczenia. Za wąskim ujęciem mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia przemawiają konstytucyjne gwarancje dotyczące niezawisłości sędziowskiej (art. 178 ust. 1 Konstytucji), procesowa zasada dyspozycyjności, a także chęć zapobiegania petryfikacji rozstrzygnięć błędnych. Wynik sprawy cywilnej zależy w istotnym stopniu od aktywności procesowej stron, od tego, jaki materiał dowodowy przedstawią sądowi do oceny, jakie twierdzenia i zarzuty zgłoszą na poszczególnych etapach postępowania. W każdej kolejnej sprawie, także dotyczącej np. dochodzonych osobno części świadczeń z tego samego stosunku prawnego łączącego strony, sąd może na nowo i samodzielnie poczynić ustalenia dotyczące faktów i sformułować oceny prawne, które rzutują na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2024 r., I CSK 1197/23; 4 grudnia 2024 r., I CSK 1526/24; wyrok Sądu Najwyższego z 16 października 2024 r., II CSKP 1998/22).

Zdaniem Sądu drugiej instancji Sąd pierwszej instancji wydał rozstrzygnięcie na podstawie ustalenia, które nie było przedmiotem zaskarżonej decyzji. Jednocześnie przyjął za podstawę swojego rozstrzygnięcia ustalenie, że wnioskodawczyni nie była niezdolna do pracy nieprzerwanie przez co najmniej 30 dni, pomimo że nie przeprowadził postępowania dowodowego na tą okoliczność.

Nie przesłuchał wnioskodawczynie, nie dopuścił dowodu z dokumentacji medycznej i nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego sądowego. Uznał tak wyłącznie w oparciu o ustalenie, jakie poczynił Sąd Rejonowy w Legnicy w sprawie IV U 88/24. Sąd w sprawie IV U 88/24 także nie przeprowadził postępowania dowodowego na tę okoliczność, opierając się na zestawieniu zaświadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Według Sądu drugiej instancji Sąd pierwszej instancji odstępując od przeprowadzenia własnego postępowania dowodowego i rozstrzygając sprawę w oparciu o ustalenia poczynione w sprawie IV U 88/24, nie rozpoznał istoty sprawy, a wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi bowiem także w przypadku dokonania przez Sąd pierwszej instancji oceny prawnej żądania bez ustalenia podstawy faktycznej, co wymagałoby poczynienia kluczowych ustaleń po raz pierwszy w instancji odwoławczej. W takiej sytuacji uzasadnione jest uchylenie orzeczenia ze względu na respektowanie uprawnień stron wynikających z zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2025 r., III CZ 98/24).

Sąd drugiej instancji stwierdził, że Sąd pierwszej instancji po przeprowadzeniu własnego postępowania dowodowego ustali, czy w dniach 9-10 grudnia 2023 r. wnioskodawczynie była niezdolna do pracy i w zależności od tego, jakie będą ustalenia Sądu w tym zakresie, czy w okresie objętym zaskarżoną decyzją tj. od 26 stycznia 2024 r. do 16 lutego 2024 r. wnioskodawczynie spełniła przesłanki do przyznania zasiłku chorobowego na podstawie przepisów art. 6 lub art. 7 ustawy zasiłkowej. Ocena Sądu zostanie dokonana z poszanowaniem treści prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy w sprawie IV U 88/24, z zachowaniem zasad ścisłej wykładni art. 365 § 1 k.p.c.

W podstawie prawnej swojego stanowiska Sąd drugiej instancji wskazał przepis art. 386 § 4 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. Powyższy wyrok Sądu Okręgowego – w zakresie jego punktu drugiego organ rentowy zaskarżył zażaleniem wniesionym do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. przez jego wadliwe zastosowanie i uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy z dnia 29 października 2024 r., IV U

189/24, w sytuacji, gdy Sąd ten rozpoznał istotę sprawy. Żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznawane w niniejszym postępowaniu zażalenie nie jest uzasadnione. Sąd drugiej instancji – wydając zaskarżony rozpatrywanym zażaleniem wyrok – nie naruszył bowiem przepisu art. 386 § 4 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że moc wiążąca wyroku (art. 365 § 1 w zw. z art. 366 k.p.c.) dotyczy rozstrzygnięcia o żądaniu w połączeniu z jego podstawą faktyczną. Nie dotyczy natomiast rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnych ani poszczególnych ustaleń faktycznych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 21 marca 2025 r., II CSKP 695/23, Legalis nr 3216935; 10 grudnia 2024 r., II CSKP 1621/22, Legalis nr 3158805 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2024 r., II CSKP 435/23, Legalis nr 3097455). W wyroku z 6 listopada 2024 r. (III USKP 56/24, Lex nr 3781389) Sąd Najwyższy stwierdził, że wynikające z art. 365 k.p.c. związanie wyrokiem sądu cywilnego zobowiązuje do respektowania zarówno ustaleń faktycznych stanowiących bezpośrednio podstawę rozstrzygnięcia, jak i podstawy prawnej. Dotyczy to jednak tylko tych ustaleń faktycznych, które w związku z podstawą sporu stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia. Należy bowiem pamiętać, że omawiane związanie ograniczone jest do sentencji orzeczenia i nie obejmuje jego motywów. Z tego względu dominuje stanowisko, że sąd nie jest związany ustaleniami i oceną dowodów dokonanyymi w innej sprawie. Zwraca się przy tym uwagę, że - dokonując samodzielnych ustaleń - sąd nie może ignorować stanowiska zajętego w innej sprawie, w której stan faktyczny był konstruowany na podstawie tego samego zdarzenia, lecz biorąc je pod uwagę, obowiązany jest dokonać własnych, wszechstronnych ustaleń i samodzielnych ocen, które w rezultacie mogą doprowadzić do odmiennych konkluzji. W powołanym wyroku Sąd Najwyższy uznał, że moc wiążąca orzeczenia sądowego, o której mowa w art. 365

§ 1 k.p.c. odnosi się tylko do treści jego sentencji. W wyroku z dnia 27 kwietnia 2023 r. (III USKP 44/22, LEX nr 3569503) Sąd Najwyższy w sposób dogłębny wyjaśnił, że wynikające z art. 365 k.p.c. związanie wyrokiem sądu cywilnego zobowiązuje do respektowania zarówno ustaleń faktycznych stanowiących bezpośrednio podstawę rozstrzygnięcia, jak i podstawy prawnej. Dotyczy to jednak tylko tych ustaleń faktycznych, które w związku z podstawą sporu stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia. Należy bowiem pamiętać, że omawiane związanie ograniczone jest do sentencji orzeczenia i nie obejmuje jego motywów. Z tego względu dominuje stanowisko, że sąd nie jest związany ustaleniami i oceną dowodów dokonanyymi w innej sprawie. Zwraca się przy tym uwagę, że - dokonując samodzielnych ustaleń - sąd nie może ignorować stanowiska zajętego w innej sprawie, w której stan faktyczny był konstruowany na podstawie tego samego zdarzenia, lecz biorąc je pod uwagę, obowiązany jest dokonać własnych, wszechstronnych ustaleń i samodzielnych ocen, które w rezultacie mogą doprowadzić do odmiennych konkluzji (wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2017 r., V CSK 197/17, LEX nr 2434726). Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że o tożsamości roszczeń można mówić, gdy identyczne są nie tylko przedmiot, lecz także podstawa sporu. Dla tożsamości podstaw sporu niezbędna jest natomiast tożsamość podstawy faktycznej i prawnej roszczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z: 21 stycznia 1999 r., I PKN 474/98, OSNAPiUS 2000, Nr 5, poz. 177; 23 marca 2006 r., IV CSK 89/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 15; Przegląd Sądowy 2007, nr 5, s. 122, z glosą P. Drapały, OSP 2007, Nr 6, poz. 66; 24 lutego 2009 r., I UK 239/08, LEX nr 736714; 9 października 2014 r., IV CSK 37/14, LEX nr 1544215; 7 marca 2013 r., I PK 181/12, OSNP 2013, nr 21, 22, poz. 277; 14 marca 2014 r., III CSK 124/13, LEX nr 1463866; 21 listopada 2013 r., III CSK 43/13, LEX nr 1427740 oraz wyroki Sądu Najwyższego z: 29 marca 2006 r., II PK 163/05, OSNP 2007, nr 5-6, poz. 71; 13 kwietnia 2007 r., I CSK 479/06, LEX nr 253401; 6 marca 2008 r., II UK 144/07, LEX nr 420911; 15 listopada 2012 r., V CSK 515/11, LEX nr 1276233; 4 lipca 2013 r., II UK 410/12, LEX nr 1375198; 4 listopada 2016 r., I CSK 736/15, LEX nr 2156645; 22 lutego 2017 r., IV CSK 316/16, LEX nr 2309600; 14 września 2017 r., V CSK 673/16, LEX nr 2428282, a także uchwała Sądu Najwyższego z 21 listopada 2013 r., III CZP 67/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 73; M. Manowska (w:) A.

Adamczuk, P. Prus, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, M. Manowska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477¹⁶, Warszawa 2022, art. 366; zob. też przywołaną judykaturę J. Gudowski, Tytuł VI Postępowanie (w:) Kodeks postępowania cywilnego. Orzecznictwo. Piśmiennictwo. Tom III, Warszawa 2025). Podsumowanie dotychczasowego orzecznictwa nastąpiło w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2019 r. (III CZP 27/19, OSNC 2020, Nr 6, poz. 48), przyjmującej, że wykładnia umowy, na podstawie której powód dochodził wynagrodzenia za świadczenie usług, nie jest objęta mocą wiążącą wyroku (art. 365 § 1 k.p.c.) w sprawie o inną część przewidzianego tą umową wynagrodzenia za świadczenie usług. Po omówieniu pełnego zakresu dotychczasowego orzecznictwa w uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że w kontekście art. 178 ust. 1 Konstytucji RP oraz zasady bezpośredniości i swobodnej oceny dowodów nie sposób jest odmówić sądowi, gdy przytoczy za tym poważne argumenty, uprawnienia do innej oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów, mogącej prowadzić do innych ustaleń o faktach, a w konsekwencji i innej oceny kwestii, która waży na wyniku postępowania, od oceny, którą przyjął inny sąd w odrębnie rozpoznawanej sprawie, zwłaszcza że art. 365 § 1 k.p.c. dotyczy *verba legis* związania orzeczeniem, nie zaś ustaleniami faktycznymi, w których obrębie lokuje się także zrekonstruowanie treści umowy łączącej strony. W najnowszej uchwale z dnia 27 października 2021 r. (III CZP 109/20, OSNC 2022, nr 4, poz. 38) Sąd Najwyższy przyjął, że wykładnia prawa, która legła u podstaw rozstrzygnięcia w zakończonej prawomocnie sprawie, w której powód dochodził części świadczenia, nie jest objęta mocą wiążącą wyroku - w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. - w innej sprawie o dalszą część tego świadczenia, pomiędzy tymi samymi stronami, w tym samym stanie faktycznym i prawnym, jeśli jest rażąco sprzeczna z prawem. Należy także zwrócić uwagę, na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 18 listopada 2021 r. (III PSKP 44/21, OSNP 2022, Nr 8, poz. 75) stanowiące kontynuację wyżej wyznaczonej linii orzeczniczej, z którego wynika, że sąd nie jest związany prawomocnym orzeczeniem w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami o dalszą część uprzednio dochodzonego świadczenia, jeżeli zmianie uległ stan faktyczny sprawy (choćby wskutek odmiennej

oceny dowodów) lub sąd przyjął odmienną, dotychczas nieuwzględnioną kwalifikację prawną (art. 365 § 1 k.p.c.).

Przenosząc powyżej przedstawione założenia interpretacyjne na grunt rozpoznawanej sprawy, trzeba zauważyć, stanowisko zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy zasadza się na ustaleniu, że Sąd pierwszej instancji nie badał kwestii rzeczywistej niezdolności wnioskodawczynie do pracy w okresie 9-10 grudnia 2023 r., czyniąc swoje ustalenia w ślad za ustaleniami Sądu Rejonowego w Legnicy w sprawie IV U 88/24. Pomiął przy tym, że okres ten przypada na weekend, uznając, że skoro wnioskodawczynie nie miała prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia od 11 grudnia 2023 r. do 4 stycznia 2024 r., to tym bardziej nie można jej przyznać prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w P. Sp. z o.o. za okres od 26 stycznia 2024 r. do 16 lutego 2024 r. Uznał także sprawę za dostatecznie wyjaśnioną, pominął dowód z przesłuchania stron jako nieistotny dla rozstrzygnięcia i wydał wyrok w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.

Prawidłowe jest stanowisko Sądu drugiej instancji o naruszeniu przez Sąd pierwszej instancji przepisów art. 365 § 1 oraz art. 366 k.p.c. Sąd pierwszej instancji wydał rozstrzygnięcie na podstawie ustalenia, które nie było przedmiotem zaskarżonej decyzji organu rentowego. Jednocześnie przyjął za podstawę swojego rozstrzygnięcia ustalenie, że wnioskodawczynie nie była niezdolna do pracy nieprzerwanie przez co najmniej 30 dni, pomimo że nie przeprowadził postępowania dowodowego na tą okoliczność w tym zakresie – nie przesłuchał wnioskodawczynie, nie dopuścił dowodu z dokumentacji medycznej i nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego sądowego. Uznał tak wyłącznie w oparciu o ustalenie, jakie poczynił Sąd Rejonowy w Legnicy w sprawie IV U 88/24, stwierdzając, że sprawa została dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia. Sąd drugiej instancji zwrócił uwagę na to, że Sąd w sprawie IV U 88/24 także nie przeprowadził postępowania dowodowego na tą okoliczność, opierając się na zestawieniu zaświadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu drugiej instancji, Sąd pierwszej instancji odstępując od przeprowadzenia własnego postępowania dowodowego i rozstrzygając sprawę w oparciu o ustalenia poczynione w sprawie IV U 88/24, nie rozpoznał istoty sprawy, a wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Wbrew twierdzeniom zażalenia przedstawione stanowisko zaskarżonego wyroku nie narusza przepisu art. 386 § 4 k.p.c. wskazanego w podstawie rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Zasadnie Sąd ten przyjmuje, że nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi bowiem także w przypadku dokonania przez sąd pierwszej instancji oceny prawnej żądania bez ustalenia podstawy faktycznej, co wymagałoby poczynienia kluczowych ustaleń po raz pierwszy w instancji odwoławczej. W takiej sytuacji uzasadnione jest uchylenie orzeczenia ze względu na respektowanie uprawnień stron wynikających z zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 września 2023 r., III UZ 9/23, Legalis nr 2990806; 14 stycznia 2025 r., III CZ 98/24, LEX nr 3817773; K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2024, art. 386; M. Klos (w:) A. Marcianiak (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz do art. 205¹–424¹², Warszawa 2019, art. 386).

W postanowieniu z 15 maja 2024 r. (III CZ 67/24, Lex nr 3726278) Sąd Najwyższy stwierdził, że nierozpoznanie istoty sprawy, w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c., jest wadliwością rozstrzygnięcia polegającą na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź zaniechaniu zbadania przez ten sąd materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów stron z powodu bezpodstawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie. Nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi także w przypadku dokonania przez sąd pierwszej instancji oceny prawnej żądania bez ustalenia podstawy faktycznej, co wymagałoby poczynienia kluczowych ustaleń po raz pierwszy w instancji odwoławczej; w takiej sytuacji uzasadnione jest uchylenie orzeczenia ze względu na respektowanie uprawnień stron wynikających z zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego. Rozpoznanie istoty sprawy wymaga zawsze prawidłowego zidentyfikowania jej przedmiotu; bez tego zabiegu nie jest możliwe dokonanie oceny żądania pozwu w płaszczyźnie prawa materialnego. Nie jest możliwa zaś ocena tego przedmiotu w sytuacji, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia uniemożliwia prześledzenie rozumowania sądu pierwszej instancji.

Ocena prawna zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji w zakresie zastosowania przepisu art. 386 § 4 k.p.c. odpowiada przedstawionemu wyżej

stanowisku judykatury Sądu Najwyższego w zakresie analiz interpretacyjnych omawianego zagadnienia. Konsekwencją powyższego jest stwierdzenie przez Sąd Najwyższy bezzasadności rozpatrywanego zażalenia w kontekście postawionego w nim zarzutu dotyczącego naruszenia przepisu art. 386 § 4 k.p.c. Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[a.ł]